

Deep Finance: data weerspiegelen niet de werkelijkheid

Big data en kunstmatige intelligentie mogen dan de toekomst hebben, nog steeds is er ruimte voor analyse en advies. En data weerspiegelen nog niet de werkelijkheid. Dat is de afdrank van de Dag van de Financial van de NBA in Den Bosch. Er kwamen meer dan vijfhonderd accountants in business en andere financials op af.

Ronald Bruins

De dag stond in het teken van *deep finance*. Wat is dat? Die vraag probeerde econoom, columnist en spreekstalmeester Mathijs Bouman te beantwoorden. "Wat is kunstmatige intelligentie?" Hij liet de toehoorders twee filmpjes zien. Eén van *Flappy Bird*, een computerprogramma dat zichzelf een spelletje had aangeleerd om obstakels te vermijden en zo qua levels steeds verder te komen. Ook liet hij zien wat Google doet met *DeepMind*. Die vorm van kunstmatige intelligentie had zichzelf aangeleerd om vreemd lopend door een doolhof zijn pad te kiezen. "Als dit kan, moet het checken van de boekhouding een peuleschil zijn."

Verandering meer dan mooier rapporteren

Mochten aanwezig nog denken 'dat zal mijn tijd wel duren', dan kregen ze van Gerard van Olphen, bestuursvoorzitter van pensioenuitvoerder APG, een stevige *wake up call*. Hij verwacht dat een groot deel van de taken van financials wordt overgenomen door automatisering. "Is dat dramatisch? Nee, boekhandels en bioscopen hebben zich ook opnieuw moeten uitvinden na de komst van internet." Volgens Van Olphen gaat de opmars van digitalisering in het financiële domein veel verder dan een beetje mooier rapporteren.

"Vraag u af wat technologie voor u gaat betekenen. Mocht uw zoon of dochter van zeventien of achttien accountancy willen studeren, zeg dan in elk geval dat ze moeten denken aan hun toekomst." Hij benadrukte de 'halfwaardetijd' van opleidingen, door de snel veranderende omgeving. De tijd dat je nog iets hebt aan je basisopleiding gaat inmiddels terug naar acht tot twaalf maanden, waar dat eerder zo'n tien jaar was.

Van Olphen liet vervolgens tal van voorbeelden zien van het gebruik van kunstmatige intelligentie. Bijvoorbeeld om het beleggingsresultaat (APG heeft een beheerd vermogen van maar liefst 370 miljard euro) te verbeteren door in historische data patronen te herkennen. Of door twitterfeeds in twintig talen te analyseren, op zoek naar investeringscases. "Uit dit soort technologie moet de winst in de toekomst komen."

Robotisering: niet alleen boekhoudkundige taken

Frank Verbeeten, hoogleraar accounting en management control, presenteerde in kort bestek de resultaten van een onderzoek naar de impact van technologie op de finance functie. "Niet alleen de typische boekhoudkundige activiteiten worden gerobotiseerd, maar ook activiteiten die tot de taken van de controller behoren. Denk aan interne rapportages en prestatieanalyse."

'De financieel professional van de toekomst een "analist, gatekeeper, navigator, coach en sensor.'

Eddy Vaassen, hoogleraar accountancy, gaf een korte update van het visiedocument over de financieel professional. Dat wordt binnenkort door de NBA gepubliceerd. "Business en finance groeien naar elkaar toe, alleen reageert finance trager. Samenwerken, ook in ecosystemen buiten de organisatie, wordt belangrijker." Volgens Vaassen wordt de financieel professional van de toekomst een "analist, gatekeeper, navigator, coach en sensor" naast de bestuurder.

Ophouden met lijstjes

Marcel Smits, cfo van Cargill en geïntroduceerd als 'belangrijkste accountant in business', vond dat de NBA moest ophouden met het publiceren van zulke lijstjes. "Dat zegt niets over wat je voor de beroepsgroep hebt gedaan." Ook bij Cargill, wereldwijd agro-industrieel concern, doet kunstmatige intelligentie zijn intrede. "We verzamelen al decennialang data in commoditymarkten om zo een voor ons gunstige positie op die markten in te nemen, of om risico's af te dekken." Om die informatievoorsprong te behouden werkt Cargill samen met Descartes Labs uit Silicon Valley. "Dat bedrijf voorspelde voor defensie in de VS op basis van satellietbeelden wat de cocaïne-oogsten in Afghanistan zijn. Nu voorspellen we samen met hen de maisoogsten in Amerika."

Volgens Smits behoren mensen die accountancy

gestudeerd hebben, niet tot het meest nieuwsgierige soort. "Dat mag ik zeggen als RA. Maar we moeten wel mee."

Te lang hangen in strategie

Maar liefst negen masterclasses passeerden de revue. Jacques Pijl, auteur van het boek Strategie=Executie, hamerde op een *hands on*-aanpak van strategie. "Bestuurders blijven vaak veel te lang hangen in het formuleren van de strategie. Dat terwijl één van de succesfactoren is om twintig procent van de tijd te besteden aan de strategie en tachtig procent aan de executie." Volgens Pijl krijgt de executie vaak "maar acht minuten aan de rand van de vergadering, als je geluk hebt".

In de optiek van Bart Meussen (KPN) is de finance organisatie van morgen stabiel en wendbaar. "Stabiliteit zoek je in standaarden en die maken het vervolgens mogelijk om flexibel te acteren."

Eric Spreeuwenberg, senior manager financial control sales ASML, verhaalde over de vervanging van het al zeventien jaar draaiende ERP-systeem door realtime businessinzicht onder SAP Hana. "Dat is verschrikkelijk complex, omdat je je processen van begin tot eind opnieuw moet inrichten."

Randstad gaf als detacheerder een inkijkje in hun analyses van grote hoeveelheden data over de arbeidsmarkt voor professionals. De vraag naar accountants is momenteel ruim vier keer zo groot als het aanbod. Privacyregels maken het organisaties als Randstad lastig om kandidaten tijdens hun loopbaan te blijven volgen. "Vroeger stonden de cv's van kandidaten bij ons in ordners in de kast en vond niemand daar iets van. Nu zijn ze digitaal en moeten we ze na twee jaar weer vernietigen", aldus cfo Hans van Slooten.

Niet blindstaren op data

Volgens Christien Brinkgreve, hoogleraar sociale wetenschappen, moeten we ons niet blindstaren op data. Data weerspiegelen niet de werkelijkheid. "Als we niet blijven nadenken over wat we precies meten en wat buiten beschouwing blijft, hoe we data interpreteren en welke gevolgen we eraan verbinden, dan leveren we ons over aan data." Volgens Brinkgreve moet een onderzoeker ook eens aan een lunchtafel aanschuiven. "Daar hoor je het geklaag dat je in een enquête niet hebt gehoord."

Patrick Gabriëls, EY *innovation leader*, kon zich vinden in die conclusie. "Kunstmatige intelligentie en big data moeten de hype voorbij komen. Betrach Hollandse nuchterheid. Kijk naar wat je echt met technologie kunt om bedrijfsprocessen te verbeteren."

'Kijk naar wat je echt met technologie kunt om bedrijfsprocessen te verbeteren.'

Ook Eric Postma, hoogleraar kunstmatige intelligentie in Tilburg, wilde een reëel beeld. "We zetten grote stappen

vooruit, maar dat wil niet zeggen dat robots of computers het van ons overnemen. Of een oorlog beginnen, zoals Elon Musk onlangs zijn angst uitsprak. "Het idee dat de computer de mens overneemt, is volgens hem ver van de werkelijkheid. "Impliciete kennis is heel moeilijk expliciet te maken en in computers te stoppen. Een computer kan al beter dan een arts borstkanker ontdekken, maar vervolgens is het wel de arts die de diagnose moet stellen."

'De natuur is al vier miljard jaar aan het experimenteren om tot de meest optimale vorm te komen.'

De natuur experimenteert al vier miljard jaar

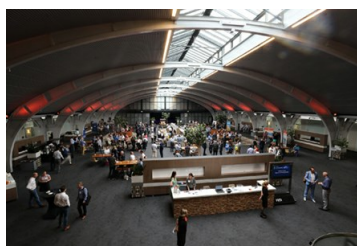
Slotspreker Ylva Poelman, Trouw-columniste en bekend als 'de bionische vrouw', gaf de lessen door die we van de natuur kunnen leren. Zo is de *winglet*, de opstaande verlenging van een vliegtuigvleugel, afgekeken van een arend en levert die een vermindering van de werveling op. We moeten daarom meer gebruikmaken van kennis opgedaan in de natuur. "De natuur is al vier miljard jaar aan het experimenteren om tot de meest optimale vorm te komen. Je hebt dus een R&D-gids van vier miljard jaar tot je beschikking."

Als die vier miljard jaar wordt vertaald naar één jaar, dan is de homo sapiens pas een halfuur oud en de industriële revolutie pas twee seconden geleden, aldus Poelman.

Deel dit artikel

GERELATEERD

DAG VAN DE FINANCIAL | 02 juli 2019

'Het mag wel een onsje minder'

Dat de Accountant in Business iets moet met niet-financiële informatie, was klip en klaar na de Dag van de Financial op 26 juni in Den Bosch. Duurzaamheid stond... →

OPINIE | 24 juni 2019

Naar een nieuwe balans

Zoeken naar evenwicht: een belangrijke factor in ons bestaan. Al helemaal als het gaat om het denken over een duurzame toekomst, waarin de balans nogal eens doorslaat. →

OPINIE | 20 juni 2019

De rol van de accountant in de nieuwe economie

De Nederlandse economie wordt klimaatneutraal, circulair en inclusief. Wat is de rol van de accountant in deze nieuwe economie? Michel Schuurman, directeur Economie... →

NIEUWS | 19 november 2018

Videocompilatie Dag van De Financial

Van de Dag van de Financial 2018, die op 27 september werd gehouden in Den Bosch, is inmiddels een samenvatting op video beschikbaar. →

DAG VAN DE FINANCIAL 2018 | 03 oktober 2018

Ex-Enron-cfo op Dag van de Financial: 'Wat ik deed was niet tegen de regels'

Ex-Enron-cfo Andrew Fastow, bejubeld en veroordeeld, maakte indruk tijdens de Dag van de Financial van de NBA op 27 september in Den Bosch. "Ik had destijds niet... →
